

Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2018 r.
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań w 2019 r.

I. Zagadnienia ogólne

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują m.in. we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i ich związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny (obowiązek samorządu gminnego) i systemu pieczy zastępczej (obowiązek samorządu powiatowego) są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Stosując ustawę należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

1. wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeżeli jest to zgodne z dobrem dziecka;
2. powrotu do rodziny;
3. utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
4. stabilnego środowiska wychowawczego;
5. kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
6. pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
7. ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
8. informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
9. ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
10. poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
11. dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

II. Wspieranie rodziny

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych gmina ma obowiązek zapewnić wsparcie, polegające, w szczególności na:

1. analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu występującego w rodzinie;

2. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
3. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
4. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
5. pomocy w integracji rodziny;
6. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
7. dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

Zadania z zakresu wspierania rodziny zostały powierzone do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Lubartowie i w 2018 r. były wykonywane przez:

- pracowników socjalnych;
- Zespół Poradnictwa Specjalistycznego;
- asystentów rodziny;

oraz w zakresie:

- instytucjonalnej pomocy w opiece i wychowaniu dziecka;
- realizacji zadań dotyczących wprowadzenia funkcji rodziny wspierającej.

Pracownicy socjalni

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn złego funkcjonowania w środowisku, występującego w nich kryzysu, a także wnioskowaniu do Dyrektora MOPS w Lubartowie o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach (opiekuńczej, wychowawczej, ekonomicznej, socjalizacyjnej, kulturowej) i była realizowana w ramach prowadzonej pracy socjalnej.

W 2018 r. pracownicy socjalni objęli pomocą:

- 36 rodzin (175 osób), w których występowała potrzeba ochrony macierzyństwa. Podjęte w tych rodzinach działania dotyczyły w szczególności: wnioskowania o pomoc finansową na zakup odzieży dziecięcej, artykułów higienicznych i środków do pielęgnacji dziecka; wskazywania możliwości otrzymania bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, psychologicznego, prawnego); monitorowania właściwego pełnienia ról rodzicielskich; udzielania pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, wykorzystywania własnych uprawnień do otrzymania świadczeń społecznych, alimentacyjnych oraz innych w ramach obowiązujących programów; udzielania poradnictwa w zakresie opieki i wychowania dzieci; motywowania stałego monitorowania rozwoju dziecka w ramach współpracy z poradniami specjalistycznymi;
- 63 rodziny (218 osób) przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, którym: udzielono wsparcia finansowego i rzeczowego w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb rodziny (świadczenia w formie zasiłków,

pokrywanie kosztów posiłków w placówkach edukacyjnych, paczki żywnościowe, odzież w ramach organizowanych akcji charytatywnych); wspierano rodziny w możliwościach ubiegania się o różne świadczenia i dodatki, wskazując źródła, formy i miejsca ich pozyskiwania; umożliwiono kontakt ze specjalistami (pedagogiem, psychologiem) Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego działającego przy MOPS oraz asystentem rodziny i innymi placówkami wspierającymi funkcjonowanie rodziny, w tym ze świetlicą środowiskową i placówkami lokalnymi rozwijającymi zainteresowania dzieci; w ramach prowadzonej pracy socjalnej wskazywano na konieczność stosowania właściwych metod wychowawczych i prawidłowe wypełnianie swoich obowiązków, także na sposób spędzania wolnego czasu; zwracano uwagę na warunki sanitarno-higieniczne i zadbanie dzieci, motywowano rodziców do pracy nad właściwą postawą i prawidłowym wypełnianiem swoich obowiązków.

Ponadto pracownicy socjalni:

- w 74 rodzinach rozwiązywali problemy związane z występującą w rodzinie przemocą;
- 6-krotnie wnioskowali o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny;
- dążąc do zapewnienia integracji rodziny oraz przeciwdziałania jej marginalizacji i degradacji, realizowali i współuczestniczyli w organizacji projektów socjalnych, akcji i przedsięwzięć na rzecz rodziny z dziećmi takich jak: „*Święto Rodziny*”, przy współpracy ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych „SIL”, gdzie wsparciem objęto 228 osób; „*Wakacyjna Przygoda*”, w której uczestniczyło 16 dzieci – uczestników wraz z rodzicami; „*Śniadanie Wielkanocne 2018*” i „*Gwiazdka 2018*”, podczas których wsparciem w formie paczek świątecznych – objęto odpowiednio 16 i 12 rodzin z dziećmi; „*Akcja Mikołajkowa PCK*”, w ramach której paczkami obdarowano 30 dzieci z rodzin objętych wsparciem MOPS; warsztaty hippiczne „*Największe szczęście w świecie na końskim leży grzbiecie*”, organizowane przez Fundację „*Na biegunach*”, w ramach których wsparciem objęto 5 dzieci; 9 dzieci skierowano na wakacyjny wypoczynek kolonijny z ramienia Kuratorium Oświaty w Lublinie przy współpracy z PCPR w Lubartowie; unijny projekt „*Świetlica nowych szans*” w ramach którego 40 dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym od października 2018 r. objęto pomocą w formie uczestnictwa w zajęciach świetlicy, mającej swoją siedzibę w Szkole Podstawowej nr 3; 27 dzieci uczestniczyło w zajęciach świetlicy środowiskowej, działającej się przy MOPS w Lubartowie.

Szereg działań, podejmowanych przez pracowników socjalnych, odbywało się przy współpracy z przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, Policji, prokuratury, instytucji działających na rzecz rodziny tj. Biurem ds. Rodziny i Uzależnień UM, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny, także przedsiębiorstwami; Powiatowym Urzędem Pracy; zawodowymi i społecznymi kuratorami.

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego (ZPS) wchodzi w strukturę organizacyjną MOPS

w Lubartowie. W 2018 r. pracownicy Zespołu: psycholog i starszy specjalista pracy z rodziną, świadczyli porady oraz udzielali wsparcia m.in. rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze. Członkowie ZPS systematycznie współpracowali z wieloma podmiotami, w celu poprawy funkcjonowania rodzin.

W 2018 r. odbyły się 123 konsultacje psychologiczne, podczas których diagnozowano występujące w rodzinie problemy; określano zasoby własne klientów, wskazując sposoby oraz możliwości ich rozwiązania; udzielano porad w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, małżeńskich, uzależnień, przemocy w rodzinie. Psycholog prowadził spotkania o charakterze terapeutycznym i edukacyjnym z osobami pełniącymi funkcję rodzica bądź opiekuna, wskazując na prawidłowe wzorce i zasady wychowania (w 36 rodzinach), podejmując działania w kierunku niwelowania niewłaściwych zachowań oraz konfliktów. W swojej pracy psycholog udzielał również pracownikom socjalnym pracującym z rodzinami problemowymi merytorycznego wsparcia – odbył w tym zakresie 31 konsultacji. W 23 przypadkach w ramach interwencji psychologicznej wizytował środowiska zamieszkania rodzin wraz z pracownikiem socjalnym. Systematycznie uczestniczył w 206 posiedzeniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” w sprawach dotyczących 47 rodzin obejmowanych szczególnym wsparciem z uwagi na znamiona przemocy wobec członków rodzin.

Poradnictwo rodzinne świadczone było przez starszego specjalistę pracy z rodziną i miało charakter wspierający i motywujący. Podejmowane były działania, które dotyczyły rozwiązywania problemów różnych aspektów funkcjonowania rodziny: wychowawczych, społecznych i ekonomicznych. Objął on swoim wsparciem 79 rodzin, z którymi prowadził indywidualne rozmowy wspierające, w wyniku których dokonywana była diagnoza klientów dotycząca ich pozycji, relacji w rodzinie, zastanych deficytów. Motywował rodziców do pracy nad doskonaleniem umiejętności wypełniania ról rodzicielskich; pracował na rzecz podniesienia świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny przejawiającej dysfunkcje; udzielał pomocy w przewyciężaniu kryzysów życiowych i przeżywania traum oraz wsparcia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji mieszkaniowych, zawodowych, zdrowotnych, dotyczących relacji rodzinnych i innych codziennych problemów; wskazywał rodzinom możliwości korzystania ze wsparcia instytucji pomocowych. Koordynował działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasto Lubartów na lata 2017-2019. Uczestniczył w posiedzeniach 468 grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” w sprawach dotyczących 74 rodzin, u których zaistniało podejrzenie o stosowaniu przemocy wobec ich członków.

Asystenci rodziny

Instytucję asystenta rodziny wprowadzono na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, początkowo jako zadanie fakultatywne, zaś od 2015 r. jako zadanie obligatoryjne dla każdej gminy. Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkiem rodziny

i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Asystent rodziny ma udzielać powierzonym do opieki rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, opiekuńczo-wychowawczych; wsparcia w poszukiwaniu pracy i edukacji dzieci; podejmować w razie potrzeby działania interwencyjne oraz zaradcze, które zmierzają do usamodzielnienia rodziny i pozostawienia w niej dzieci.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od 2012 roku w MOPS w Lubartowie został zatrudniony asystent rodziny, a od 2015 r. pracę podjął drugi asystent rodziny. Ich praca koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

W 2018 roku asystenci rodziny pracowali z 17 rodzinami, w których były 72 osoby, w tym: 31 osób dorosłych i 41 dzieci. Dzieci w wieku do 6 lat było 18, od 7 do 14 roku życia – 17, od 15 roku życia – 6.

W 2018 r. asystenci:

- opracowali 12 planów pracy z rodziną przy aktywnym udziale jej członków i współpracy pracownika socjalnego. Głównym ich założeniem było podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej oraz polepszenie wyników szkolnych dzieci;
- w rodzinach z problemem alkoholowym prowadzili profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie wzmocnienia rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparciem tym zostały objęte 4 osoby, przy czym 1 podopieczny zachowuje abstynencję;
- prowadzili profilaktyczne działania w rodzinach, w których występuje problem choroby psychicznej. Pomoc taką otrzymało 6 rodzin. Wspierali je w kontynuowaniu leczenia, motywowali do systematycznego leczenia i zażywania leków zgodnie z zaleceniami lekarza, udzielali wsparcia emocjonalnego osobie chorej i członkom jej rodziny;
- 18 rodzinom udzielali pomocy w zakresie poprawy sytuacji bytowej poprzez zdobycie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Wskazywali, jak sprawnie można wykonywać obowiązki domowe; doradzali w jaki sposób zarządzać środkami finansowymi; pomagali w codziennej organizacji dnia; informowali jak działają urzędy, placówki wspierające rodziny i dzieci; wyjaśniali w jaki sposób należy wypełnić dokumenty oraz załatwić sprawy urzędowe, wykorzystując własne uprawnienia i możliwości; jednej rodzinie udzielono pomocy w zyskaniu praw do lokalu socjalnego;
- 17 rodzinom pomagali w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi; wskazywali sposoby wspólnego spędzania czasu z rodziną, doradzali jak wychowywać i opiekować się dziećmi; trzy rodziny skierowano do poradni specjalistycznej na zajęcia w ramach „Szkoły dla Rodziców”;

- pomagali przy odrabianiu lekcji, wyrównywaniu zaległości w nauce i przygotowaniu do sprawdzianów szkolnych; motywowali do udziału dzieci w zajęciach dodatkowych rozwijających ich zainteresowania;
- brali udział w projektach realizowanych przez pracowników socjalnych;
- koordynowali projekt „Wakacyjna przygoda” dla 16 dzieci;
- współpracowali z jednostkami, organizacjami i innymi podmiotami oraz osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, m.in. z: pracownikami socjalnymi, psychologiem zatrudnionym w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego MOPS, pracownikami Świetlicy Środowiskowej, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, pedagogami i nauczycielami z lubartowskich szkół; Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych „SIL”, służbą zdrowia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną; Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie; Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii w Zielonce; Placówką opiekuńczo-wychowawczą „Nasz Dom” w Tuligłowach;
- motywowali członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- prowadzili indywidualne konsultacje dla dzieci i rodziców, z których skorzystały wszystkie rodziny objęte asystenturą;
- dokonali 19 okresowych ocen sytuacji rodziny.

Koszty wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) osób zatrudnionych na stanowisku asystentów rodziny w ub.r., pokrywane były z dwóch źródeł:

- środków własnych Gminy Miasto Lubartów w wys. 48.375,66 zł (60,53%);
- w formie dotacji otrzymanej w ramach ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” w wys. 31.540 zł (39,47%).

Łącznie na wynagrodzenie asystentów rodziny wydatkowano kwotę 79.915,66 zł.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego wydaje burmistrz na czas nieokreślony.

W 2018 r. w Lubartowie funkcjonowała świetlica działająca w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powołana w ramach realizowanego projektu partnerskiego pomiędzy Gminą Miastem Lubartów, a Fundacją Rozwoju Gospodarki i Innowacji Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lublinie pn.: „Świetlica nowych szans”, finansowanego w ramach RPO WL na lata 2014-2020, Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne.

Na terenie miasta funkcjonowały także placówki (świetlice) prowadzone przez:

1. Szkołę Podstawową nr 1, nr 3 i nr 4,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Rodzina wspierająca

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej.

Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

1. opiece i wychowaniu dziecka;
2. prowadzeniu gospodarstwa domowego;
3. kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

W 2018 r. z uwagi na brak wniosków osób spełniających wymogi formalne do pełnienia roli rodziny wspierającej, pomoc w ww. formie nie była świadczona.

III. Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku – 30%, a w trzecim i następnych latach – 50%. Do ww. wydatków zalicza się: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym; dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka; dofinansowanie do wypoczynku dziecka; świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka; świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki.

W 2018 r. w pieczy zastępczej pozostawało 25 dzieci z terenu Gminy Miasto Lubartów. Przebywały one w 14 rodzinach zastępczych tj. w 4 rodzinach zastępczych niezawodowych (4 dzieci), w 10 rodzinach zastępczych spokrewnionych (18 dzieci) oraz w placówce opiekuńczo-wychowawczej (3 dzieci). Rodziny zastępcze, w których umieszczone były dzieci, otrzymywały comiesięczne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania przebywających w nich dzieci. Rodziny zastępcze niezawodowe w ub.r. otrzymywały świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania czworga dzieci w wysokości 1.052 zł miesięcznie na każde dziecko, natomiast rodziny zastępcze spokrewnione otrzymywały świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania osiemnastorga dzieci w wysokości 694 zł miesięcznie na każde dziecko. W 2018 r. za dwoje dzieci umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej „Horyzont” w Krasnymstawie ponoszono koszt 10% miesięcznego pobytu w placówce tj. 374,60 zł za każde dziecko; za jedno dziecko przebywające w placówce „Nasz Dom” w Tuligłowach ponoszono koszt 30% miesięcznego pobytu tj. 1.098,30 zł.

W 2018 r. Gmina Miasto Lubartów ponosiła wydatki w wysokości 10%, 30% i 50% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w pierwszym, trzecim i kolejnym roku ich pobytu w pieczy zastępczej, co stanowiło łączną kwotę 58.673,68 zł, w tym: z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych - 50.954,86 zł, z tytułu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 7.718,82 zł.

IV. Kontrola

W 2018 r. została przeprowadzona kontrola przez zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, której zakres obejmował ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami. Kontrolą objęto okres od 1.01.2016 do 31.12.2017 r. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w realizowanych zadaniach (wystąpienie pokontrolne PS-II.431.2.25.2017 z dnia 9 lipca 2018 r.).

V. Program w zakresie wspierania rodziny

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Lubartów na lata 2017-2019 przyjęto do realizacji Uchwałą Nr XXIII/145/2017 Rady Miasta Lubartów z dnia 22 lutego 2017 r. Dokument opracowano w szczególności w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U.2018.0.998 t.j.) oraz ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508, 1693, 2192, 2245, 2354). Określono w nim kierunki działań, adresatów i zakres funkcjonowania, partnerów, sposób finansowania oraz harmonogram działań. Na jego adresatów wskazano dzieci i rodziny z dziećmi z terenu miasta Lubartowa, w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą, uzależnieniem lub innymi problemami społecznymi.

W Lubartowie podejmowanych jest szereg działań na rzecz rodzin z dziećmi. Rodziny borykają się z wieloma problemami, prowadzącymi do powstania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia, zasoby i możliwości. Prezentowane sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków wypełniania funkcji rodzicielskich. Współpraca instytucji, organizacji, osób pracujących z rodzinami polegała na objęciu pomocą rodziny naturalnej już na początkowym etapie występujących problemów, tak by wzmocnić i usprawnić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Celem głównym Programu było: *wzmocnienie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu*. W 2018 r. cel ten był realizowany w ramach celów szczegółowych poprzez określone zadania, na trzech poziomach:

1. w zakresie podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych;
2. zapewniającym bezpieczeństwo i pomoc rodzinom dotkniętym problemami społecznymi;
3. integrującym działania podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

W 2018 r. Program realizowany był przez lokalne instytucje i organizacje, które swoje działania ukierunkowały m.in. na zadania z zakresu wsparcia rodzin z dziećmi, w tym.:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie;
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
3. Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

4. Urząd Miasta Lubartów;
5. Komendę Powiatową Policji w Lubartowie;
3. Sąd Rejonowy w Lubartowie;
- 4 . Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubartowie;
5. organizacje pozarządowe;
6. placówki oświatowe.

W ramach celu szczegółowego1 pn. ***Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny***, realizowano zadania związane z:

1. *pedagogizacją rodziców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ich dzieci oraz w ramach działań integrujących dzieci i młodzież pełnosprawną z ich rówieśnikami z niepełnosprawnością*, które podjęły nw. instytucje:
 - Szkoła Podstawowa nr 4 – organizowała: wykłady, warsztaty, zajęcia otwarte, programy wspierające dla 226 osób m.in. w formie: projektu wsparcia rodziny przez psychologa, polegającego na wzmocnieniu roli rodzica jako autorytetu dla dziecka, pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych w różnych sferach; spotkań z rodzicami uczniów klas IV – jako przygotowanie dziecka do nauki na drugim etapie edukacyjnym, a także z rodzicami oddziału przedszkolnego, ukierunkowanych na działania integracyjne dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi oraz związane z rozwijaniem dojrzałości szkolnej najmłodszych uczniów oraz z rodzicami uczniów niepełnosprawnych, skoncentrowanych na wspieraniu rodziny w pełnionych przez nią funkcjach;
 - Szkoła Podstawowa nr 3 – w formie: dziesięciu otwartych zajęć dla 200 rodziców; dziesięciu spotkań integracyjnych uczniów klas I i IV z rodzicami oraz nauczycielami (200 os.); prelekcji „Współczesne zagrożenia dzieci i młodzieży – Internet, używki” dla 850 rodziców;
 - Szkoła Podstawowa nr 1 – w ramach prelekcji specjalistów nt.: „Cyberprzemoc i uzależnienie od Internetu” (dla 760 rodziców); warsztatów: dla 496 rodziców – „Budowanie relacji z dziećmi”, dla 698 rodziców – „Wzmocnienie poczucia własnej wartości uczniów poprzez dobrą pochwałę. Granice i konsekwencja w wychowaniu”, dla 720 rodziców; „Rozwiązywanie konfliktów. Rola rodzica w budowaniu poczucia własnej wartości u dziecka” dla 659 rodziców;
 - Przedszkole Miejskie nr 2 – organizując: zebrania grupowe, zajęcia otwarte i warsztaty z rodzicami, dotyczące rozwoju dzieci i związane z tym problemy wychowawcze (wspieraniem objęto wszystkich wychowanków i ich opiekunów);
 - Zespół Szkół nr 2 – w ramach 5 spotkań tematycznych pn. „Efektywne techniki uczenia się”, skierowanych do 703 rodziców uczniów klas pierwszych oraz indywidualnych rozmów/konsultacji dot. sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów;
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – koncentrowało się na: prowadzeniu działań 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w 73 rodzinach zastępczych ze 109 dziećmi; pracy socjalnej w różnej formie; 56 spotkaniach dla 6 rodzin zastępczych; udzielaniu 312 konsultacji psychologicznych 36 rodzicom zastępczym i zorganizowaniu 192 spotkań z dziećmi przebywającymi w tych rodzinach;
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – w ramach

- prac Zespołu zdiagnozowano 30 środowisk rodzinnych; organizowano spotkania ukierunkowane na motywowanie do działania i zmianę trudnej sytuacji w rodzinie; wskazywano oferty instytucji pomocowych rozwiązujących problemy rodziny;
- Przedszkole Miejskie nr 1 – które, pedagogizacją objęło 120 rodzin w formie: warsztatów, szkoleń i konsultacji indywidualnych; organizowano programy dostosowane do potrzeb rozwojowych wychowanków;
 - Gimnazjum Sportowe w Zespole Szkół Nr 2 – dla 20 rodziców uczniów klas pierwszych zrealizowało spotkanie tematyczne pn. „Efektywne techniki uczenia się”; 5 spotkań konsultacyjnych dla rodziców dot. sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów szkoły, wskazując na szczególne potrzeby wychowanków i konieczność niwelowania zagrożeń/deficytów;
 - Przedszkole Miejskie nr 5 – organizowało różne formy pedagogizacji tj.: spotkania, pogadanki dla rodziców z udziałem specjalistów, dotyczące tematyki rozwoju dzieci, stosowania odpowiednich oddziaływań wychowawczych – dla rodziców 125 przedszkolaków; systematycznie informowało rodziców o zadaniach realizowanych przez placówkę; realizowało program adaptacyjny dla dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną;
 - Przedszkole nr 4 – prowadziło zajęcia otwarte, w formie warsztatów i spotkań adaptacyjnych;
 - II Liceum Ogólnokształcące – zorganizowało: prelekcję z udziałem psychologa dla 225 rodziców nt. „Jak rozmawiać z młodzieżą o uzależnieniach”;
 - Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej - wspólnie z rodzicami opracowało i przyjęło Program Wychowawczy i Program Profilaktyki, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska, obejmujący działania o charakterze profilaktycznym; organizowało spotkania tematyczne dotyczące m.in. bezpieczeństwa uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, roli rodzica/rodziny w przewyżnianiu problemów dorastającej młodzieży; realizowało spotkania profilaktyczne dot. problematyki różnego rodzaju zagrożeń – łącznie w ramach 4 spotkań wsparciem objęto 650 osób (30 klas szkolnych); udzieliło 70 indywidualnych porad dla 120 rodziców w zakresie: unikania zagrożeń, rozpoznawania emocji, dbałości o własne granice, podnoszenia kompetencji wychowawczych i komunikacyjnych w relacji z dzieckiem;
 - Przedszkole Prywatne „Casper” - realizowało różne formy wsparcia rodziny w procesie wychowawczym - w formie indywidualnych i grupowych spotkań z rodzicami, tematycznych warsztatów i spotkań z psychologiem, ukierunkowanych na kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich wobec dzieci; organizowało rodzinne spotkania integracyjne w placówce; systematycznie wdrażało ogólnopolską kampanię „Cała Polska czyta dzieciom”; edukowano rodziców w formie gazetek tematycznych;
 - Niepubliczne Przedszkole Dwujęzyczne „Motylek” – organizowało cykliczne spotkania z rodzicami ukierunkowane na omawianie postępu rozwojowego wychowanków;
 - Przedszkole Prywatne „Akademia Przedszkolaka” – organizowało warsztaty i spotkania ze specjalistami dot. zagrożeń mediów wobec dzieci – wsparciem objęto 90 wychowanków placówki;
 - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach

Karnych, Rodzinnych i Nieletnich – realizował zadanie w zakresie systematycznych rozmów edukacyjnych oraz korygujących postawy dzieci i rodzin objętych nadzorem kuratorskim;

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – realizowała program „Szkoła dla rodziców i wychowawców” – dla 24 osób; pogadanki dla rodziców: „Wytyczanie granic w wychowaniu” – 1 spotkanie dla 50 osób; „Depresja” – dla 110 osób; „Skutki nałogowego korzystania ze współczesnych mediów” – dla 50 osób; „Porozmawiajmy o wychowaniu” – dla 50 osób; „Jak uchronić dziecko przed uzależnieniami” – dla 50 osób; „Zły dotyk” – dla 140 osób;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie – podejmował działania wspierające rodzinę realizowane przez pracowników socjalnych, pracowników Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego – psychologa i starszego specjalistę pracy z rodziną, asystentów rodziny oraz pracowników Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych – pedagoga, wychowawcę i psychologa;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – finansowała działalność Świetlicy Środowiskowej; wspierała programy profilaktyczne realizowane przez placówki oświatowe w formie dotacji na wskazane działania;

2. *prowadzeniem świetlic opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych* – zadanie realizowały:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – prowadząc w ramach własnej struktury organizacyjnej Świetlicę Środowiskową dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych, do której w 2018 roku uczęszczało 31 dzieci z rodzin objętych pomocą ops. Jej celem było wsparcie i wzmocnienie roli rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej z uwzględnieniem rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Kadra Świetlicy (psycholog, pedagog, wychowawca) opracowała indywidualne diagnozy i plany pracy z dziećmi. Prowadzone zajęcia miały charakter indywidualny i grupowy. W ramach indywidualnych zajęć psycholog prowadził z dziećmi rozmowy wspierające, ćwiczenia rozwijające pamięć i myślenie, koncentrację uwagi, spostrzegawczość, a także usprawniające ortografię, technikę czytania i doskonalące grafomotorykę. Zajęcia grupowe odbywały się w formie zabaw, ćwiczeń integracyjnych i relaksacyjnych. Wychowankowie Świetlicy uczestniczyli w imprezach okolicznościowych, zajęciach interaktywnych, wycieczkach krajoznawczych, konkursach. Systematycznie prowadzono konsultacje z rodzicami, dotyczące problemów rodzinnych, wychowawczych, emocjonalnych i edukacyjnych; W ramach partnerskiego projektu „Świetlica nowych szans” z Fundacją Rozwoju i Innowacji im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lublinie, zainicjowano działalność świetlicy opiekuńczo-wychowawczej dla 40 uczniów szkół podstawowych;
- Szkoła Podstawowa nr 4 – która w świetlicy szkolnej pełniącą funkcję wspierającą, prowadziła oprócz typowej działalności świetlicy, program edukacyjno-wychowawczy pn. „Klub Gier Planszowych”, propagujący alternatywne zachowania dla Internetu i gier komputerowych; realizowano zadania w ramach projektu „Integracja przez zabawę”, polegającego na integracji dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi (działaniami Świetlicy objęto 160 uczniów);
- Szkoła Podstawowa nr 3 – w której świetlica szkolna realizowała zajęcia dla 225 uczniów klas I-III wg. programu opiekuńczo-wychowawczego oraz warsztaty z wolontariatem szkolnym i tematyczne wystawy prac plastycznych (50 osób);

- Szkoła Podstawowa nr 1 – prowadziła świetlicę szkolną dla uczniów klas 0-III;
 - Sąd Rejonowy – prowadził Ośrodek Kuratorski realizujący działalność resocjalizacyjną dla kilkunastu młodocianych, kierowanych do placówki postanowieniem sądu na zajęcia resocjalizacyjne w formie: rozmów indywidualnych prowadzonych z wychowankami i rodzicami, terapii grupowej i indywidualnej, grupowych zajęć socjoterapeutycznych.
3. *rozwijaniem lokalnego systemu poradnictwa i edukacji dla rodziców, służącego rozpoznawaniu zagrożeń demoralizacją oraz uzależnieniami dzieci i młodzieży – który realizowany był przez:*
- II Liceum Ogólnokształcącego – w którym prowadzono indywidualne porady pedagoga i psychologa dla zainteresowanych rodziców;
 - Szkołę Podstawową nr 4 – która podejmowała współpracę z instytucjami i organizacjami w ramach poradnictwa i edukacji rodziców m.in. z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Lubartowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubartowie, Miejskim i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Wydziałem Rodzinnym Sądu Rejonowego w Lubartowie, organizacjami pozarządowymi;
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – objął swoim zakresem działań 74 rodziny doświadczające przemocy, udzielając im wsparcia w celu zapobieżenia wykluczeniu społecznemu i patologiom wśród dzieci i młodzieży (poradnictwo rodzinne, psychologiczne, prawne, praca socjalna; systematyczne monitorowanie sytuacji rodziny ze strony członków grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego);
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – gdzie w ramach udzielanego poradnictwa psychologicznego wsparciem objęto 36 rodzin zastępczych, w których było 46 dzieci – przeprowadzono 312 spotkań (192 – z dziećmi, 120 – z rodzinami zastępczymi);
 - Zespół Szkół nr 2 – na terenie którego całą społeczność uczniowską wraz z rodzicami (ok.1.400 osób) objęto kampanią informacyjną dot. zagrożeń uzależnieniami, na jakie narażony jest młody człowiek w wieku dojrzewania (rozpowszechniono ulotki i poradniki, tworzone gazetki tematyczne); dla 227 uczniów klas pierwszych prowadzono zajęcia pn. „Odpowiedzialność prawna nieletnich” dot. demoralizacji, czynów karalnych oraz przestępstw wśród dzieci i młodzieży;
 - Komendę Powiatową Policji w Lubartowie – realizującą cykl pogadanek w lokalnych szkołach nt. „Odpowiedzialności małoletnich/nieletnich w świetle wybranych przepisów”;
 - Szkołę Podstawową nr 3 – w formie bezpośredniej pomocy pedagoga i psychologa działaniami objęto ok 100 osób; w sposób pośredni, w formie tematycznych gazetek szkolnych, informowano rodziców gdzie i w jaki sposób można uzyskać pomoc psychologiczno-pedagogiczną na terenie Lubartowa (wsparciem objęto 1.200 osób); wskazywano instytucje pomocowe zajmujące się w rozwiązywaniem poszczególnych problemów w rodzinie;
 - Gimnazjum Sportowe w Zespole Szkół nr 2 – rozpowszechniało ulotki oraz poradniki dla rodziców informujące o uzależnieniach na jakie narażony jest człowiek w wieku dojrzewania – wsparciem objęto całą społeczność uczniowską (20 os.); przygotowano cykl gazetek tematycznych dla uczniów i rodziców we wskazanym zakresie (40 os.);

- Przedszkole Miejskie nr 1 – w ramach 8 programów profilaktycznych, prozdrowotnych oraz społecznych objęło wsparciem 120 rodzin; realizowało tematyczne spotkania z udziałem przedstawiciela Policji;
 - Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej – zorganizowało: pogadanki tematyczne dot. odpowiedzialności prawnej nieletnich dla 216 uczniów; akcję „Anty smog” dla 700 uczniów oraz 65 konsultacji z kuratorami sądowymi;
4. *konsultacje pedagogiczne dla rodziców i dzieci prowadzone w placówkach oświatowych, realizowano w:*
- Szkole Podstawowej nr 4 – w ramach systematycznych konsultacji psychologa, pedagoga i logopedy z rodzicami uczniów szkoły; w ramach pracy zespołu ds. integracji przeprowadzono konsultacje dla rodziców uczniów z niepełnosprawnościami; wsparciem objęto 75 uczniów;
 - Szkole Podstawowej nr 1 – udzielono: 232 konsultacje dla 386 rodziców w zakresie dotyczącym problemów wieku dojrzewania; 295 konsultacji dla 228 rodziców dotyczących jak postępować z dzieckiem nieśmiałym; 187 konsultacji dla 294 rodziców, wskazujących jak postępować z dzieckiem agresywnym; 395 konsultacji dla 575 rodziców, dotyczących metod skutecznego uczenia się; 598 konsultacji dla 426 rodziców o tematyce budowania relacji z dzieckiem, stawiania granic, trudności wieku dojrzewania, skutków i przyczyn sięgania przez młodzież po substancje psychoaktywne; indywidualnych konsultacji z pedagogiem i psychologiem szkolnym ok. 100 rodzicom; przeprowadzono kilka razy w roku konsultacje z nauczycielami;
 - Szkole Podstawowej nr 3 – organizowano: indywidualne spotkania dla 150 rodziców z psychologiem i pedagogiem; konsultacje indywidualne dla 900 rodziców;
 - Regionalnym Centrum Edukacji Zawodowej – przeprowadziło na bieżąco zgodnie z potrzebami uczniów konsultacje pedagogiczne w sprawach trudności wychowawczych oraz dot. pomocy w rozwiązywaniu konfliktów;
 - Gimnazjum Sportowym w Zespole Szkół nr 2 – zorganizowało 5 spotkań konsultacyjnych, których celem było stałe monitorowanie pobytu/procesu edukacji uczniów szkoły; zorganizowano pedagogiczny punkt konsultacyjny udzielający wsparcia specjalistycznego przez cały rok szkolny zarówno uczniom i ich rodzicom (dla 23 osób);
 - Zespole Szkół nr 2 – zorganizowano 5 spotkań tematycznych z rodzicami oraz w ramach funkcjonującego punktu konsultacyjnego objęto wsparciem pedagogicznym 37 uczniów i 23 rodziców;
 - II Liceum Ogólnokształcącym – według zapotrzebowania organizowano konsultacje ze specjalistami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz wewnętrzne z psychologiem i pedagogiem szkolnym;
 - Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – udzielano konsultacji dla 100 rodziców.

Ponadto, *konsultacje pedagogiczne dla rodziców i dzieci prowadzone w placówkach oświatowych* organizowane były na bieżąco we wszystkich placówkach przedszkolnych w formie porad oraz konsultacji indywidualnych (psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych), zajęć otwartych, spotkań integracyjnych, warsztatów z udziałem rodziców, itp.

5. *wsparciem rodziny dotkniętej niepełnosprawnością dziecka, którego udzielano w:*

- Gimnazjum Sportowym w Zespole Szkół nr 2 – prowadzono rozmowy indywidualne z rodzicami trzech uczniów dotkniętych niepełnosprawnością i przewlekłą chorobą; uczniowie objęci byli indywidualnym wsparciem edukacyjnym w zakresie ich potrzeb (2 os.);
- Przedszkolu Miejskim nr 1 – w ramach konsultacji, warsztatów i programów wsparciem objęto 16 niepełnosprawnych dzieci wraz z rodzicami;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – w zakresie pracy 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracownika socjalnego i pedagoga specjalistycznym wsparciem objęto rodziny zastępcze, wychowujące m.in. dzieci niepełnosprawne (10 dzieci);
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – realizowano program „Za życiem”, w ramach którego przeprowadzono interwencje w stosunku do 33 rodzin;
- Szkole Podstawowej nr 4 – organizowano spotkania wspierające i konsultacyjne w ramach pracy Zespołu ds. Integracji; udzielano wsparcia i pomocy rodzicom 40 dzieci z niepełnosprawnością; prowadzono konsultacje psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, terapeutyczne;
- Zespole Szkół nr 2 – 9 uczniów objęto szczególnym wsparciem z uwagi na niepełnosprawność lub przewlekłą chorobę; organizowano indywidualne zajęcia dla wskazanej grupy, konsultowano postępy uczniów w nauce i inne wydarzenia w miarę potrzeb; 3 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego objęto Indywidualnym Programem Edukacyjno-Terapeutycznym;
- Szkole Podstawowej nr 3 – prowadzono zajęcia rewalidacyjne, rewalidacyjno-wychowawcze, rozmowy z rodzicami; wnioskowano o różnorodne wsparcie uczniów niepełnosprawnych ze strony lokalnych stowarzyszeń; zakupiono pomoce dydaktyczne, środki higieniczne i żywnościowe – łącznie w ramach sześciu inicjatyw wsparciem objęto 6 uczniów szkoły.

Realizując powyższe zadania w ramach celu 1 osiągnięto nw. rezultaty:

- wzrosła świadomość rodziców w zakresie pełnienia funkcji rodzicielskich;
- zapewniono opiekę dzieciom o szczególnych potrzebach;
- nastąpiła poprawa warunków funkcjonowania dzieci w środowisku rodzinnym i lokalnym;
- zapobiegano wykluczeniu społecznemu rodzin z dziećmi;
- wzrosła świadomość społeczna w zakresie oświaty zdrowotnej.

W ramach celu szczegółowego 2 – **Zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie pomocy rodzinom dotkniętym problemami społecznymi**, realizowano zadania związane z:

1. *rozwiązywaniem i łagodzeniem konfliktów rodzinnych, przez:*

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - w formie objęcia rodzin pracą socjalną (508 rodzin) oraz wsparciem asystentów rodziny (17 rodzin) – szczegółowy opis działań przedstawiono na str. 2-5 sprawozdania; w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, pedagogicznego/rodzinnego udzielono porad dla 123 rodzin będących beneficjentami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Zespołu

- Poradnictwa Specjalistycznego działającego przy MOPS w Lubartowie;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – który dążył do rozwiązywania i łagodzenia konfliktów rodzinnych w 85 rodzinach poprzez podnoszenie świadomości beneficjentów Zespołu w zakresie poprawy komunikacji, precyzyjnego określenia potrzeb i możliwości rozwiązywania konfliktów, szukania kompromisowych rozwiązań w pokonywaniu życiowych trudności; w ramach sześciu dyżurów prawnika, wsparciem objęto 30 rodzin, u których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”;
 - Gimnazjum Sportowe w Zespole Szkół nr 2 – które organizowało konsultacje szkolne i indywidualne spotkania rodziców z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Poradni Młodzieżowej „Alwernia”, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie; stale współpracował z wychowawcami klas w ramach niwelowania zaistniałych konfliktów (działaniami objęto 3 uczniów szkoły);
 - Szkołę Podstawową nr 4 – która prowadziła rozmowy z rodzicami i udzielała profesjonalnych wskazówek pedagoga i psychologa jak pracować z dzieckiem i unikać konfliktów (wsparciem objęto 25 uczniów wraz z ich otoczeniem rodzinnym);
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubartowie - w ramach pracy trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, prowadzono spotkania z 73 rodzinami zastępczymi; jednocześnie przeprowadzono 3 spotkania mediacyjne dla 4 rodzin zastępczych oraz zorganizowano 11 spotkań grup wsparcia dla tych rodzin; konsultacji psychologicznych udzielono 120 razy dla dorosłych i 192 razy dla dzieci;
 - Komendę Powiatową Policji w Lubartowie - która podejmowała interwencje domowe oraz prowadziła rozmowy profilaktyczne;
 - Prokuraturę Rejonową w Lubartowie – w ramach pracy prokuratora nadzorowano postępowania przygotowawcze i sądowe związane z przemocą w rodzinie oraz przeciwko sprawcom przestępstw;
 - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych, Rodzinnych i Nieletnich – zadanie realizowane było w ramach sprawowanych nadzorów i dozorów;
 - Szkołę Podstawową nr 3 – gdzie w stosunku do 20 osób oraz ich otoczenia rodzinnego zastosowano procedury mediacji rodzinnych prowadzonych w obecności psychologa i pedagoga szkolnego;
 - Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej – które realizowało profilaktyczne zajęcia warsztatowe ukierunkowane na tematykę rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z emocjami, złością i agresją; udzielało porad i wsparcia wychowankom wraz z rodzinami, podejmowało mediacje oraz negocjacje dotyczące kompromisu rozwiązania trudnych konfliktów (wsparciem objęto 700 uczniów);
 - Zespół Szkół nr 2 - na bieżąco rozwiązywał powstałe konflikty w 23 rodzinach wychowanków szkoły, korzystając z profesjonalnych konsultacji Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Poradni Młodzieżowej „Alwernia” oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej; stale współpracowano z wychowawcami klas oraz nauczycielami przedmiotów w celu niwelowania konfliktów rówieśniczych – 37 uczniów objęto szczególnym nadzorem w tym zakresie;

- II Liceum Ogólnokształcącego – w którym prowadzono indywidualne konsultacje pedagoga i psychologa według potrzeb dla zainteresowanych rodziców;
- Stowarzyszenie „Odnowa” – gdzie zapewniano wsparcie psychologiczne uczestnikom spotkań;
- Środowiskowy Dom Samopomocy – zgodnie z Indywidualnym Planem Wspierania Uczestnika prowadzone były zajęcia dla 28 uczestników z zakresu umiejętności społecznych, interpersonalnych i rozwiązywania problemów oraz związane z kształtowaniem pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – podejmowała interwencje kryzysowe w stosunku do 20 osób;

2. *rozwiązywaniem problemów związanych z przemocą w rodzinie* - które podejmowane były głównie w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego zadaniem jest przede wszystkim integrowanie i koordynowanie działań podmiotów współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz specjalistów w danym zakresie, w szczególności poprzez:

- ocenę sytuacji osoby indywidualnej, rodziny, grup lub środowisk znajdujących się w sytuacji kryzysowej;
- udzielenie pomocy, w tym poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego osobom wymagającym wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów;
- podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie;
- udzielenie pomocy dzieciom doświadczającym i będącym świadkami przemocy w rodzinie;
- podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

W 2018 r. prowadzono 76 procedur „Niebieskie Karty”. Zespół Interdyscyplinarny czuwał nad poprawą bezpieczeństwa rodzin i osób dotkniętych przemocą; zapewniał dostęp do poradnictwa specjalistycznego; współorganizował pięciokrotnie kompleksowe poradnictwo prawne. Ogólnie specjalistycznym wsparciem objęto 123 osoby. Zorganizowane zostało również szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych – łącznie dla 37 osób.

Realizację zadań Zespołu wspomagało szereg instytucji i organizacji, tj.:

- Zespół Szkół nr 2 - prowadził stały monitoring sytuacji rodzinnej uczniów szkoły, poprzez indywidualne rozmowy z rodzicami i wychowankami placówki w dwóch przypadkach występowania przemocy w rodzinie;
- Szkoła Podstawowa nr 1 – delegowała przedstawiciela placówki do prac w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubartowie;
- Szkoła Podstawowa nr 3 - w sześciu przypadkach skierowała wnioski do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka oraz o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny; objęła szczególnym wsparciem 6 uczniów, mających do czynienia w swoim domu ze sprawcą przemocy, najczęściej rodzicem; delegowała przedstawicieli placówki do prac w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubartowie oraz na specjalistyczne szkolenie w zakresie superwizji organizowane przez ZI;

- Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej - delegowało przedstawiciela placówki do prac w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubartowie (udział w 4 spotkaniach);
- Komenda Powiatowa Policji - podejmowała interwencje domowe, a w sytuacjach podejrzenia stosowania przemocy przez członka rodziny, wprowadzała procedurę „Niebieskie Karty”; prowadziła też rozmowy profilaktyczne w stosunku do ofiar, a także sprawców;
- Prokuratura Rejonowa w Lubartowie – wykonywała czynności z zakresu prawa cywilnego i administracyjnego m.in. wnioskowała o orzeczenie leczenia odwykowego;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubartowie – w ramach współpracy z instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, a także przemocy w rodzinie, przedstawiciele Komisji regularnie uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; członkowie Komisji prowadzili rozmowy motywujące i pouczające w stosunku do podejrzanych o uzależnienie i stosowanie przemocy wobec bliskich;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - realizowało program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w wymiarze 70 godzin (dla 10 mężczyzn) w ramach I modułu – działania diagnostyczno-motywuujące w wymiarze 10 godzin oraz II modułu – warsztaty edukacyjno-korekcyjne w wymiarze 60 godzin; zorganizowano 4 spotkania grupy wsparcia dla 13 kobiet z rodzin dotkniętych przemocą;
- Szkoła Podstawowa nr 4 – która 8 wychowanków wraz z rodzicami objęła szczególnym wsparciem z uwagi na podejrzenie występowania przemocy w ich rodzinach; stale monitorowano funkcjonowanie uczniów pochodzących z rodzin zagrożonych przemocą; podejmowano współpracę w ramach procedury „Niebieskie Karty” - pedagog szkoły brał czynny udział w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Gimnazjum Sportowe w Zespole Szkół nr 2 - prowadziło monitoring sytuacji rodzinnej uczniów szkoły poprzez indywidualne rozmowy z rodzicami i wychowankami placówki;
- II Liceum Ogólnokształcącego – w którym prowadzono indywidualne porady pedagoga i psychologa dla zainteresowanych rodziców według potrzeb;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych, Rodzinnych i Nietletnich – zadanie realizowane było w ramach sprawowanych nadzorów i dozorów;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – przeprowadziła konsultacje z pięciorgiem rodziców w zakresie dot. przemocy w rodzinie;

3. *inspirowaniem i wspieraniem społecznej aktywności na rzecz rodziny* - w inicjatywę zaangażowały się:

- Gimnazjum Sportowe w Zespole Szkół nr 2 – które zorganizowało cykl spotkań tematycznych w ramach kół zainteresowań i realizacji zadań Szkolnego Klubu Wolontariusza;
- Przedszkole Miejskie nr 1 - organizując festyny, uroczystości okolicznościowe,

- zajęcia otwarte, koncerty i wycieczki (zaktywizowało 120 wychowanków wraz z rodzicami);
- Przedszkole Prywatne „Casper” - zorganizowało i współorganizowało okolicznościowe spotkania rodzinne, połączone z zabawami z udziałem rodziców wszystkich wychowanków placówki tj. mikołajki, festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka;
 - Przedszkole Prywatne „Akademia Przedszkolaka” – organizowało cyklicznie festyny, dni rodziny, w które zaangażowano 90 osób;
 - Niepubliczne Przedszkole Dwujęzyczne „Motylek” – realizowało spotkania integracyjne z elementami pedagogizacji, skierowane do dzieci i ich rodziców;
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – kontynuował kampanię informacyjną „Reaguj na przemoc”, w ramach której dystrybuowano ulotki informacyjne; rozpowszechniono pakiet broszur w ramach realizacji programu PARPA i NPZ – materiały informacyjno-edukacyjne składające się z 5 broszur; przekazywano poradniki dla dzieci i młodzieży „Będę świadkiem w sądzie”;
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - organizowało: grupowe formy wsparcia dla 19 rodziców zastępczych (11 spotkań grup wsparcia); spotkanie okolicznościowe, integracyjne w ramach „Powiatowej Biesiady Samorządowej” i „Pikniku Rodzinnego”;
 - Komenda Powiatowa Policji w Lubartowie - czynnie uczestniczyła w organizowanych lokalnie festynach i piknikach prezentując sposoby bezpiecznych zachowań, odpowiedniego oznakowania ubrania pieszego na drodze, rozdając ulotki informacyjne, gadżety odblaskowe;
 - Szkoła Podstawowa nr 1 – uczniowie i społeczność szkolna oraz rodzice brali udział w cyklicznych imprezach okolicznościowych integrujących społeczność szkolną tj.: Dzień Dziecka, Dzień Wiosny, Stulecie szkoły, Jasełka ogniska i spotkania integracyjne;
 - Szkoła Podstawowa nr 3 - inicjowała działania na rzecz szkoły z udziałem rodziców i lokalnej społeczności w ramach: „Dnia Rodziny”, „Dnia sportu rodzinnego”, „Paraolimpiady”, akcji: „Pomóż dzieciom przetrwać zimę” i „Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy” (900 osób);
 - Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej - dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zorganizowało dodatkowe zajęcia przedmiotowe, wyrównawcze, pozalekcyjne, poradnictwo zawodowe, a dla uczniów z orzeczeniem niepełnosprawności organizowało zajęcia rewalidacyjne prowadzone przez oligofrenopedagoga, tyflop pedagoga i socjoterapeutę. Łącznie wskazanymi działaniami objęto 70 uczniów;
 - Zespół Szkół nr 2 – w którym uczniowie szkoły w ramach realizacji zadań Szkolnego Klubu Wolontariusza, wykazywali szczególną aktywność społeczną;
 - II Liceum Ogólnokształcące – w ramach organizowanych, cyklicznych uroczystości szkolnych inspirowano aktywność zarówno rodziców jak i uczniów w różnego rodzaju inicjatywach;
 - „Alwernia” - Franciszkańskie Dzieło Promocji i Rodziny – kierowało swoje działania do młodzieży i rodziny w ramach prowadzonej bezpłatnej Poradni Młodzieżowo-Rodzinniej „Alwernia”, w której udzielano poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego w zakresie prawa pracy; prowadziło także konsultacje

z socjologiem, a dla rodzin osób współuzależnionych organizowało grupy wsparcia Al-Anon; w ramach działań charytatywnych organizowało cykliczne wydarzenia tj.: akcja mikołajkowa, piknik motocyklowy, Kapucynalia, Zaduszki Artystyczne, a w dni wolne od nauki szkolnej zajęcia edukacyjne itp.;

- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „SIL” – które prowadziło działania w zakresie pomocy społecznej m.in. na rzecz dzieci i młodzieży, sprawców i ofiar przemocy domowej oraz osób uzależnionych od alkoholu; organizowało dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej cykliczne spotkanie z Zajęcem z okazji Św. Wielkanocnych oraz ze św. Mikołajem z okazji Świąt Bożego Narodzenia; wypoczynek letni w formie wycieczek, w których uczestnikami były dzieci z miasta i gminy Lubartów w wieku od 4 do 15 lat;
- szkolne kluby wolontariatu – brały udział w lokalnych akcjach charytatywnych, których celem była zbiórka żywności, artykułów przemysłowych i pomocy szkolnych, przekazanych następnie najuboższym uczniom z lokalnych szkół;
- Stowarzyszenie „Odnowa” – realizowało projekty integracyjne: „Trzeźwościowy rajd rowerowy i dzień dziecka”, „Piknik trzeźwościowy”, „Piknik kulinarny”;

4. *pomocą instytucjonalną dla rodzin wymagających wsparcia* udzielaną przez:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – który swoim wsparciem objął 508 rodzin z terenu miasta, udzielając im pomocy materialnej, w formie pracy socjalnej oraz w ramach pracy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego (szczegółowy opis działań zamieszczono na str. 3 sprawozdania); w ramach pracy Działu Świadczeń Socjalnych – 1.028 rodzin objęto wsparciem w formie świadczeń rodzinnych, 176 gospodarstwom domowym przyznano dodatki mieszkaniowe oraz 62 - dodatki energetyczne; jednej rodzinie z dziećmi udzielono świadczeń realizowanych na podstawie ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „SIL” – w formie poradnictwa specjalistycznego, ukierunkowanego na aktywizację członków rodzin wymagających szczególnego wsparcia z uwagi na problem przemocy, czy chorobę psychiczną; wsparciem w formie specjalistycznych szkoleń i kompleksowej aktywizacji obejmowano osoby bezrobotne, także niepełnosprawne, w wieku aktywności zawodowej z terenu miasta;
- Lubartowskie Stowarzyszenie Hospicjum św. Anny – prowadziło cykliczną Akcję „Uśmiech Dziecka na Dzień Dziecka” dla dzieci rodziców będących pod opieką specjalistyczną placówki; dla osieroconych dzieci pacjentów w okresie świątecznym udzielano pomocy rzeczowej w formie paczek świątecznych (wsparciem objęto 7 dzieci);
- Zespół Szkół nr 2 – dla 96 uczniów z rodzin o niskim statusie społecznym zakupiono obiady w stołówce szkolnej; 4 uczniom przekazano żywnościowe paczki świąteczne;
- II Liceum Ogólnokształcącego – rodziny uczniów wymagających specjalistycznego wsparcia kierowano do poradni specjalistycznych, rodzinnych oraz leczenia uzależnień;
- Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej – diagnozując potrzeby wychowawcze na podstawie ankiet, wywiadów i obserwacji, indywidualnych rozmów z rodzicami i uczniami, określano kompleksowe oddziaływania wychowawcze;
- Szkołę Podstawową nr 3 – która brała udział w lokalnych akcjach, w ramach

współpracy instytucjonalnej zabezpieczając potrzeby uczniów wymagających szczególnego wsparcia z uwagi na status materialny, stan psychofizyczny, sytuację rodzinną; współpracowała z lokalnymi jednostkami pomocy społecznej, poradniami specjalistycznymi, stowarzyszeniami i organizacjami wspierającymi rodziny z dziećmi;

- Komendę Powiatową Policji – która w ramach procedury „Niebieskie Karty” realizowała wsparcie dla rodzin zagrożonych przemocą (w ramach pracy dzielnicowych w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego); podejmowała działania związane z procedurą kierowania na leczenie odwykowe do MKRPA sprawy przemocy oraz interwencje w sytuacjach trudnych w rodzinie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – w zakresie pracy 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz 73 rodzin zastępczych prowadziło pracę socjalną; udzieliło porad specjalistycznych dla 50 rodzin; zorganizowało 120 spotkań dla 36 rodzin zastępczych z psychologiem w ramach interwencji kryzysowej; 56 spotkań z pedagogiem dla 6 rodziców zastępczych i 8 dzieci;
- Przedszkole Miejskie nr 4 – które pomagało ubogim dzieciom z terenu miasta przekazując dary zebrane w ramach zbiórek podczas akcji charytatywnych;
- Gimnazjum Sportowe w Zespole Szkół nr 2 – gdzie dla 1 uboższego ucznia zorganizowano paczkę świąteczną; 9 uczniów objęto pomocą w formie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej;
- Przedszkole Miejskie nr 5 – w którym 3 wychowankom zapewniono dofinansowanie do posiłków w placówce, z uwagi na trudną sytuację bytową ich rodzin;
- Dział Świadczeń Socjalnych przy MOPS - udzielił świadczeń rodzinnych dla 1.028 rodzin oraz przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego 127 rodzinom; pomagał w opłatach mieszkaniowych w formie dodatków mieszkaniowych (dla 176 rodzin) oraz dodatków energetycznych (dla 62 rodzin);
- Biuro ds. Rodziny przy Urzędzie Miasta Lubartów – realizowało: Program „Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej” (wsparciem objęto 114 rodzin); Program „Rodzina 500 plus” – wypłacano świadczenia wychowawcze dla 2.275 lubartowskich dzieci; Program „Dobry Start” – wsparciem objęto 2.346 dzieci;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – wskazywał zainteresowanym oferty instytucji pomocowych rozwiązujących problemy rodziny, głównie 30 rodzinom, u których wszczęto procedury „Niebieskie Karty”; podejmował współpracę z lokalnymi instytucjami;
- Polski Czerwony Krzyż - Oddział Rejonowy w Lubartowie – brał udział w programie FEAD, który polegał na dostarczeniu żywności dla najuboższej ludności UE i przekazał żywności 522 mieszkańcom Lubartowa; 30 dzieciom w wieku 2-9 lat, z rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej przygotował paczki mikołajkowe w formie rzeczowej (zabawki, ubrania, artykuły szkolne).

Osiągnięte rezultaty w ramach realizacji celu 2 to:

- poprawa bezpieczeństwa rodzin i ich członków;
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin i ich członków;
- zwiększenie dostępności i skuteczności działań podejmowanych przez instytucje wspierające rodziny;

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.

Zadania związane z celem szczegółowym 3 – **Integracja działań podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi**, realizowano w zakresie:

1. *tworzenia i realizacji programów profilaktycznych/inicjatyw lokalnych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym w rodzinie*, w których uczestniczyły:
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – realizują projekty socjalne oraz programy osłonowe dla grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, w tym dla osób starszych wiekiem, rodzin z dziećmi, bezrobotnych, bezdomnych, niepełnosprawnych i chorych;
 - placówki oświatowe – zamieszczając ww. materiały na swoich stronach internetowych gazetkach szkolnych, ulotkach i plakatach, informując również na spotkaniach z uczniami i rodzicami o miejscach i zakresie udzielanego wsparcia instytucjonalnego dla rodzin;
 - Komenda Powiatowa Policji – w ramach pracy Wydziału Prewencji KPP przeprowadzono konkurs Wiedzy Prewencyjnej „Jestem Bezpieczny” w lokalnych placówkach edukacyjnych, którego celem było upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach życia codziennego, zapoznanie z systemem działających służb prewencyjnych, kształtowanie postawy w celu uniknięcia, zapobiegania i pokonywania występujących zagrożeń;
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – realizowała programy: „Alkohol kradnie wolność” (3 spotkania dla 55 os.), „Trening umiejętności społecznych” (4 spotkania dla 85 os.); „Bezpieczeństwo w Internecie” (5 spotkań dla 175 os.); „Bezpieczne korzystanie z Internetu” (6 spotkań dla 83 os.);
 - II Liceum Ogólnokształcące – które objęło 419 uczniów szkoły wsparciem w ramach programu profilaktycznego „Ars - czyli jak dbać o miłość”, warsztatów: „Cel - rozwój”, „Trudne emocje przyczyna sięgania po środki odurzające”; widowisk słowno-muzycznych: „Zło dobrem zwyciężaj”, „Kuszenie śmierci”;
 - Szkoła Podstawowa nr 4 – realizowała projekt wsparcia psychologicznego rodzin ukierunkowany na wzmocnienie roli rodzica jako autorytetu dla dziecka, świadczyła pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych w różnych sferach życia (10 dzieci);
 - Zespół Szkół nr 2 – informował całą społeczność uczniowską o możliwościach skorzystania ze wsparcia instytucji specjalistycznych, funkcjonujących na terenie miasta (w formie gazetek tematycznych, ulotek);
 - Szkoła Podstawowa nr 3 – zrealizowała ok 70 inicjatyw w formie programów profilaktycznych dla całej społeczności uczniowskiej, teatry profilaktyczne – ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom, agresji, kształtowanie właściwych postaw społecznych wśród młodzieży tj.: zajęcia profilaktyczne dla uczniów placówki pn.: „Owce w sieci”, „Bądź kumplem, nie dokuczaj”, „Nie truj się”, „Jestem autorem swojego życia”, „Nie dla substancji psychoaktywnych”, „Życie codzienne a aktywność w sieci. Profilaktyka agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy”, „Budowanie pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych i umiejętności organizacji czasu wspólnego z rówieśnikami bez udziału sieci i elektroniki”, „Zgrana klasa”, „Tolerancja – szacunek”; programy profilaktyczne dla 250 uczniów szkoły, tj.: „Razem w szkole”,

„Jestem zdrowy i bezpieczny”, „Elementy Treningu Zastępowania Agresji ART”, „Stop przemocy”, „Mam naście lat w XXI wieku”, „Zgodne asy z drugiej klasy”, „Prometeusz”, „Bezpieczne maluchy”, „W siatkówkę gram, o zdrowie dbam”, „Dlaczego Nie Mówimy”, „Budowanie poczucia własnej wartości”, „Kompetencja i motywacja do nauki, zarządzanie czasem, wyznaczanie i osiąganie celów, asertywność oraz radzenie sobie ze stresem. Zagrożenia XXI wieku”; warsztaty interaktywne dla 125 uczniów klas szóstych „Budowanie pozytywnego wizerunku w życiu codziennym i mediach społecznościowych” oraz przeprowadziła ankietę socjometryczną pn. „Jak mnie spostrzegają inni”; warsztaty psychoedukacyjne dla 125 uczniów klas siódmych i 175 uczniów klas gimnazjalnych pn. „Uzależnienia i e-uzależnienia a ich skutki prawne”; zajęcia profilaktyczne z policjantem „Bezpieczne wakacje. Skutki zdrowotne i prawne zachowań ryzykownych”; warsztaty interaktywne z profilaktyki zachowań ryzykownych dla 272 uczniów; spektakle profilaktyczne: „Maska”, „Labirynt życia”, „Pępek świata”, „Zaplątani w sieci”; psychologiczne zajęcia warsztatowe „Uczucia dla 175 uczniów oraz warsztaty „Jak nawiązywać i utrzymywać przyjaźnie” dla 125 uczniów.

2. *współpraca pracy pracowników różnych instytucji i organizacji w zakresie rozwiązywania problemów rodzin pozostających w kryzysie – poprzez:*

- opracowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- współpracę instytucjonalną przy organizowaniu wsparcia/pomocy na rzecz rodzin (wymiana informacji, kierowanie rodziny do odpowiedniej placówki specjalistycznej, organizowanie imprez okolicznościowych, podejmowanie inicjatyw obywatelskich);
- systematyczną współpracę ze specjalistami (korzystano z merytorycznego wsparcia pracowników instytucji podejmujących pracę z rodziną).

Powyższe działania realizowały wszystkie instytucje i organizacje zaangażowane w pracę z rodziną na terenie Lubartowa, m.in.

- Przedszkole nr 1 – współpracowało z lokalnymi ośrodkami pomocy społecznej, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, stowarzyszeniami i fundacjami w zakresie specjalistycznego wsparcia stymulującego rozwój 20 dzieci;
- Szkoła Podstawowa nr 1 – delegowała pedagogów szkolnych, psychologa do prac w grupach roboczych ZI oraz wicedyrektora placówki do udziału w posiedzeniach ZI;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – w ramach konsultacji z sądem, placówkami oświatowymi, poradniami specjalistycznymi wsparciem objęto dzieci umieszczone w pieczy zastępczej oraz w ramach interwencji kryzysowej;
- Szkoła Podstawowa nr 3 – współpracowała zgodnie z potrzebami swoich wychowanków z ośrodkami pomocy społecznej, policją, sądem, lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami;
- Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej – które na bieżąco współpracowało z lokalnymi instytucjami i organizacjami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom szkoły, wskazywania właściwych postaw i sposobów reagowania na negatywne zjawiska społeczne; zapewnienia specjalistycznej pomocy i wsparcia materialnego uczniom wymagającym szczególnej uwagi ze względu na deficyty rozwojowe, zdrowotne czy rodzinne;

- Gimnazjum Sportowe przy Zespole Szkół nr 2 oraz Zespół Szkół nr 2 – współpracowały z MOPS w celu udzielenia wsparcia 105 najuboższym uczniom placówek oraz z poradniami specjalistycznymi w zakresie pomocy psychologicznej dla 15 uczniów i ich rodzin;
 - II Liceum Ogólnokształcące – współpracowało z PPP, zespołem kuratorskim, sądem, KPP, MOPS, organizacjami społecznymi w zależności od potrzeb wychowanków szkoły;
 - Szkoła Podstawowa nr 4 – współpracowała z instytucjami i organizacjami wspomagającymi rodziny w pełnionych przez nie funkcjach w zakresie potrzeb wychowanków szkoły;
 - Komenda Powiatowa Policji – współpracowała z prokuraturą, sądem, lokalnymi ośrodkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, placówkami oświatowymi – w celu zwiększenia dostępu do specjalistycznego wsparcia dla ofiar przemocy; z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w ramach pełnionych nadzorów nad rodzinami;
3. *organizowanie szkoleń/konferencji/seminariów tematycznych dla osób zawodowo zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi, które w ub.r. odbyły się w:*
- Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie – który skierował 36 pracowników na 26 szkoleń dot. problematyki rodzinnej;
 - Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – z inicjatywy którego zorganizowano szkolenie skierowane do członków ZI i grup roboczych pn.: „Skuteczna działalność pomocowa – praktyka działania ZI i grup roboczych”, „Model współpracy interdyscyplinarnej w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dobre praktyki i wymiana doświadczeń”, „Superwizja” – łącznie przeszkolono 37 osób;
 - Komendzie Powiatowej Policji – zorganizowano szkolenie w ramach doskonalenia zawodowego dzielnicowych pn.: „Skuteczna działalność pomocowa – praktyka działania ZI i grup roboczych”;
 - Szkole Podstawowej nr 3 – z której pracownicy uczestniczyli w tematycznych szkoleniach, dotyczących zagrożeń przestępstwami i przemocą; warsztatach tematycznych dot. sposobów nauczania i postępowania w pracy pedagogicznej i wychowawczej; w konferencjach dedykowanych pracownikom placówek oświatowych; kursach doskonalących pracę wychowawczą z dziećmi przeżywającymi trudności wieku dorastania;
4. *propagowania idei Programu poprzez:*
- zamieszczenie jego treści na stronie www.mops-lubartow.pl;
 - rozpowszechnienie dokumentu Programu w lokalnych instytucjach i organizacjach, celem wdrożenia do realizacji w latach 2017-2019 na terenie miasta Lubartowa;
 - realizowanie akcji tematycznych, kampanii, spotkań, konferencji, prelekcji w placówkach oświatowych dotyczących: problematyki zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i społecznej, o charakterze profilaktycznym, czynnego udziału w akcjach charytatywnych, imprezach okolicznościowych itp.

W ramach celu trzeciego rezultaty osiągnięte w wyniku podejmowanych działań to:

- zwiększenie dostępu do informacji o różnorodnych formach wsparcia rodziny;

- zintegrowanie działań podmiotów wspierających rodzinę;
- skoordynowanie pomocy socjalnej i poradniczej dla rodzin dysfunkcyjnych;
- wzrost kompetencji osób świadczących specjalistyczną pomoc rodzinom dysfunkcyjnym;
- zwiększenie dostępności i skuteczności działań podejmowanych przez instytucje wspierające rodzinę.

Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu były rodziny z terenu miasta Lubartowa, w szczególności rodziny wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych (rodziny niepełne; wielodzietne; zmagające się z trudnościami w wychowywaniu dzieci w wieku dojrzewania; przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; będące w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców m.in. konfliktów małżeńskich, uzależnień, bezrobocia, ubóstwa, przemocy, problemów zdrowotnych).

Harmonogram działań

Realizacja Programu odbywała się na zasadach współpracy pomiędzy jednostkami i organizacjami w formie wzajemnych powiązań, wynikających z realizowanych działań na rzecz rodziny. Zadania były realizowane w sposób ciągły przez cały 2018 rok, zgodnie z założeniem przyjętym w Programie.

Monitoring Programu

Monitoringiem Programu zajmował się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie poprzez pozyskiwanie informacji oraz danych ze sprawozdań od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

VI. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny w 2019 r.

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka – 59.200 zł.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U.2018.0.998 t.j.) w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednie wydatki w wysokości: 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 30% - w drugim roku i 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Na dzień 31.12.2018 r. w rodzinach zastępczych przebywało 25 dzieci z terenu miasta Lubartowa. Na rok 2019 należy więc zabezpieczyć kwotę 59.200 zł.

2. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – 35.000 zł.

Zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U.2018.0.998 t.j.) w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednie wydatki w wysokości: 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 30% - w drugim roku i 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej – średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. W 2018 r. w placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywało dwoje dzieci. W 2019 r. na wskazany cel należy zabezpieczyć kwotę 35.000 zł.

3. Pozyskiwanie i szkolenie osób do pełnienia funkcji rodziny wspierającej - 2.400 zł.

Praca przedstawicieli instytucji z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, powinna być połączona ze wsparciem osób z najbliższego otoczenia rodziny. W 2019 r. zaplanowano kontynuację działań, których celem będzie pozyskanie osób do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.

Istnieje konieczność zabezpieczenia środków finansowych na realizację umów zawartych z rodzinami wspierającymi w kwocie 2.400 zł.

4. Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny– 1.330 zł.

Mając na względzie efektywne wykonywanie obowiązków przez asystentów rodziny, których zatrudnienie jest obligatoryjne dla gminy od 2015 r., niezbędne jest wyposażenie ich w wiedzę, umożliwiającą prawidłową realizację ustawowych zadań. Wskazane jest systematyczne podnoszenie ich kompetencji, które ułatwią wykonywanie służbowych obowiązków. W 2019 roku na szkolenia asystentów rodziny zatrudnionych w MOPS w Lubartowie należy zabezpieczyć kwotę 1.330 zł.

5. Zabezpieczenie środków finansowych na wynagrodzenie dla asystentów rodziny – 86.157 zł (wynagrodzenie wraz z pochodnymi).

Rolą asystenta jest udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, którzy mają trudności w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych, tak aby umożliwić rodzinie osiągnięcie stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w zastępczych formach opieki. W 2018 roku zatrudnieni w MOPS dwaj asystenci rodziny wspierali 17 rodzin. Z uwagi na obligatoryjny charakter zadania, konieczne jest zabezpieczenie w 2019 roku środków finansowych na wynagrodzenia asystentów rodziny w kwocie 86.157 zł.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 179 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018.0.998 t.j.) burmistrz, w terminie do 31 marca każdego roku, składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Natomiast, z Uchwały Nr XXIII/145/2017 Rady Miasta Lubartów z dnia 22 lutego 2017 r., wynika obowiązek dokonania oceny stopnia realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Lubartów na lata 2017-2019 i przedstawienia jej w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Ponieważ wykonanie zadań gminy w zakresie udzielania pomocy i wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zostało powierzone do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Lubartowie, w załączeniu przedkładam ww. sprawozdanie za rok 2018 wraz z określeniem potrzeb na rok 2019.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubartowie

mgr Bożena Kulka